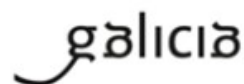

Estratexia de acción voluntaria 2016-2018

ESTRATEGIA DE ACCIÓN VOLUNTARIA 2016-2018.....	2
Introdución.....	2
Contexto normativo e estratéxico.....	2
Proceso de elaboración da Estratexia.....	4
Estrutura xeral.....	5
Referentes para a estratexia.....	6
Principios da acción voluntaria.....	6
Que é voluntariado?.....	7
Suxeitos da acción voluntaria.....	8
Diagnóstico de partida e retos do voluntariado.....	11
Antecedentes.....	11
Retos da Estratexia de Acción Voluntaria (2016-2018).....	13
Obxectivos estratéxicos e resultados esperados.....	15
Área de sensibilización.....	16
Área de apoio.....	21
Área de coordinación.....	29
Seguimento e avaliación.....	31
Seguimento.....	31
Avaliación.....	32
Orzamento.....	33
ANEXOS.....	34
Participación.....	34

ESTRATEGIA DE ACCIÓN VOLUNTARIA 2016-2018

Introdución

Contexto normativo e estratéxico

O altruísmo e a solidariedade son valores arraigados na sociedade galega. O preocuparse polos demais, ofrecer de forma espontánea e xenerosa a axuda a quen o necesita, implicarse persoalmente nos problemas comúns, son actitudes cotiás sobre as que fomos construíndo unha sociedade consciente da importancia do apoio mutuo. É neste substrato, onde brota o fenómeno da Acción Voluntaria (AV), entendido como o esforzo por contribuír a temas de interese xeral desde unha acción coordinada e mediada a través de Entidades de Acción Voluntaria (EAV).

Galicia conta cun sólido percorrido no traballo de promoción desta Acción Voluntaria, que desenvolveu de maneira planificada e sistemática desde o ano 2002, cando se aprobou o I Plan do Voluntariado de Galicia (2002-2005), que puxo en valor o gran número de iniciativas de voluntariado que a sociedade galega levaba a cabo.

A tarefa tivo continuidade co seguinte plan, o II Plan Galego do Voluntariado (2006-2010), que, ademais, consolidou a madurez da acción voluntaria das Entidades de Acción Voluntaria e das propias Administracións Públicas (AAPP).

Até o ano 2014 estivo vixente o III Plan Galego de Acción Voluntaria (2011-2014), cuxo principal resultado foi a orientación cara a unha estratexia común de planificación e coordinación da acción voluntaria en Galicia.

No ano 2015 desenvolvéronse os procesos de avaliación do III Plan Galego de Acción Voluntaria (2011-2014) e o de elaboración participada da presente Estratexia, polo que consideramos o ano 2015 como de prórroga do alcance do III Plan. Polo tanto, esta Estratexia abrangue o período 2016-2018.

Os Plans teñen unha especial relevancia xa que, segundo o artigo 28 da Lei 10/2011 de Acción Voluntaria de Galicia¹, son os instrumentos de planificación da acción voluntaria para Galicia.

Estes plans deben ter unha periodicidade de catro anos e orientarse ao logro dos seguintes obxectivos:

1. Mellorar a calidade e cantidade de participación cidadá, en especial a de colectivos con maiores dificultades sociais.
2. Fortalecer ás entidades de acción voluntaria.
3. Reforzar a coordinación interadministrativa e interdepartamental.
4. Elaborar novos instrumentos normativos.

---

1 [10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.](#)

5. Crear unha estrutura global de información, formación e sensibilización de acción voluntaria.
6. Elaboración de programas de formación.

En termos legais, Galicia conta, desde o ano 2011 cunha Lei de Acción Voluntaria que identifica a acción voluntaria como a expresión dunha participación social recorrente e continua mediante a incorporación permanente das persoas voluntarias en Entidades de acción voluntaria.

Esta Estratexia recolle as directrices marcadas polo Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020, e nomeadamente, contribúe ao desenvolvemento do obxectivo estratéxico do PLAN ESTRATÉXICO DE GALICIA 2015-2020 (PEG 2015-2020), Eixe 2 / PA 3 / OE.2.3.02: *Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con necesidades.*

Este obxectivo responde ao reto identificado no Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020 de promover a cultura da solidariedade e establecer novos programas de voluntariado orientados a colectivos específicos, segundo as necesidades, que melloren a calidade de vida das persoas en risco e incrementen a participación da cidadanía, en especial da mocidade.

O resultado que se espera acadar é *Incrementar a participación solidaria e altruísta da cidadanía nas actividades de acción voluntaria que contribúen ao impulso da igualdade de oportunidades, a inclusión social e á mellora dos servizos sociais.*

De maneira paralela, no ámbito estatal, dando cumprimento a un dos principais compromisos do Plan Nacional de Acción para a Inclusión Social 2013-2016 (PNAIN 2013-2016), aprobouse unha nova Lei², que substitúe á Lei de 1996, que aposta por un voluntariado aberto, participativo e interxeneracional e que combina, co necesario equilibrio, as dimensións de axuda e participación, sen renunciar á súa aspiración á transformación da sociedade e un enfoque máis centrado na calidade que na cantidade.

Esta Lei dá cobertura a unha acción voluntaria sen adxectivos, sen excluír ningún ámbito de actuación nos que nestes anos consolidouse a súa presenza e favorece que poida promoverse non só no Terceiro Sector, senón noutros ámbitos máis novos, como son o Mundo empresarial, as Universidades ou as propias Administracións públicas.

En Europa tamén se deron numerosos avances neste sentido, como a incorporación de novas perspectivas de actuación na acción voluntaria³ ou o recoñecemento público desta acción (Resolución do Parlamento Europeo do 12 de xuño de 2012).

Segundo o último estudo do Observatorio do Voluntariado da Plataforma do Voluntariado⁴, nos últimos anos, en España triplicouse o número de persoas maiores de 18 anos que realizan algún tipo de Voluntariado.

---

2 [45/2015, de 14 de outubro, de Voluntariado.](#)

3 Study of Volunteering in the European Union. Dirección Xeral de Educación e Cultura da UE. .

4 2014. A poboación Española e a súa implicación na ONG. .

É necesario, pois, seguir traballando, contando coa importante bagaxe do traballo desenvolvido desde o ano 2002 e incluíndo as novas realidades que se van desenvolvendo tanto en España como en Europa e pondo o foco de atención na realidade galega, a realidade da acción voluntaria na nosa comunidade e os retos que, entre todos, pretendemos conseguir dunha maneira planificada, organizada, coordinada, innovadora e participativa.

Proceso de elaboración da Estratexia

Con esta Estratexia de Acción Voluntaria 2016-2018 (EsAV 16-18) se pretendeu, por unha banda, continuar e desenvolver o traballo realizado nos Plans anteriores e tamén dar resposta aos novos retos e tendencias de futuro que, en materia de voluntariado percíbense na actualidade.

Para iso elaborouse un primeiro borrador coa proposta da EsAV 16-18 en que se recollían as conclusións do proceso de Avaliación do Plan galego de acción voluntaria (2011-2014) e as contribucións obtidas en Xuntanzas provinciais de voluntariado, celebradas en Ourense, 09-04-2015. Santiago de Compostela, 22-04-2015. Vigo, 28-04-2015).

Este primeiro borrador foi contrastado cos axentes de acción voluntaria a través dun cuestionario que foi enviado a todas as Entidades de acción voluntaria rexistradas, tanto EAV de iniciativa social como entidades locais (Concellos e Mancomunidades).

De maneira paralela realizáronse entrevistas individuais a entidades ou institucións que representan aos principais axentes de voluntariado identificados na Estratexia: a Administración pública, as Entidades de acción voluntaria, as Institucións educativas e o Mundo empresarial.

O resultado destas consultas foi o enriquecemento do primeiro borrador e a redacción de un segundo borrador de proposta da Estratexia de Acción Voluntaria (EsAV 16-18).

Este segundo borrador foi contrastado polo Grupo de Representación, formado por representantes dos axentes de voluntariado identificados na Estratexia, nunha reunión presencial e, froito de todo este traballo de deseño, tésteo e contraste, nace o presente documento de Estratexia de Acción Voluntaria 2016-2018, que debe ser coñecida, recoñecida e asumida por todos os axentes de voluntariado xa que, só co traballo conxunto, obterá os resultados esperados.

Estrutura xeral

Esta Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 mantén a estrutura do III Plan galego de acción voluntaria (2011-2014) e desenvolve tres grandes áreas de traballo, nas que se engloban os distintos obxectivos estratéxicos marcados pola Lei 10/2011:

Sensibilización

1. Mellorar a calidade e cantidade de participación cidadá, en especial a de colectivos con maiores dificultades sociais.
2. Crear unha estrutura global de información, formación e sensibilización de acción voluntaria.

Apoio

3. Fortalecer ás entidades de acción voluntaria.
4. Elaborar novos instrumentos normativos.
5. Elaboración de programas de formación.

Coordinación

6. Reforzar a coordinación interadministrativa e interdepartamental.

Para cada obxectivo estratéxico concretáronse distintos resultados esperados, e para cada un deles, identifícanse accións a realizar polos distintos axentes de voluntariado, isto é:

- Administracións Públicas
- Entidades de acción voluntaria
- Institucións educativas
- Mundo empresarial.

Desta forma, os niveis de planificación, e o alcance cuantitativo de cada un deles, son os seguintes:

1. Áreas de traballo, 3: Sensibilización, Apoio e Coordinación
  - a. Sensibilización: 2 obxectivos estratéxicos
    - i. Obxectivo estratéxico 1: 2 resultados esperados.
    - ii. Obxectivo estratéxico 2: 2 resultados esperados.
  - b. Apoio: 3 obxectivos estratéxicos
    - i. Obxectivo estratéxico 3: 3 resultados esperados.
    - ii. Obxectivo estratéxico 4: 2 resultados esperados.
    - iii. Obxectivo estratéxico 5: 3 resultados esperados.
  - c. Coordinación: 2 obxectivos estratéxicos
    - i. Obxectivo estratéxico 6: 3 resultados esperados.

Referentes para a estratexia

Co propósito de facer máis accesible esta Estratexia a todas as persoas e institucións involucradas no seu desenvolvemento, mostramos neste apartado algunhas referencias fundamentais para entender este fenómeno de participación social.

Repasaremos cales son os principios que inspiran o voluntariado, que se ha de entender como tal, e finalizaremos definindo cales son os axentes de voluntariado que esta Estratexia entende que están involucrados na mesma.

Principios da acción voluntaria

Son varios os documentos legais onde se desenvolven os principios da acción voluntaria, e nesta Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 aséntase nos principios que desenvolven os seguintes referentes normativos:

- Lei 10/2011, do 28 de novembro de Acción Voluntaria de Galicia.
- Lei 45/2015, de 14 de outubro, de Voluntariado de España.

Ofrecemos unha comparación entre os principios que se detallan en cada unha delas, e sinalamos que esta Estratexia adopta como referente principal os principios de accesibilidade e non discriminación.

LEI DE ACCIÓN VOLUNTARIA DE GALICIA ⁵	LEI ESTATAL DE VOLUNTARIADO ⁶
Participación , promovendo o desenvolvemento dun armazón asociativo propio, desde o pleno recoñecemento da autonomía funcional ao pluralismo da propia acción voluntaria	A participación como principio democrático de intervención directa e activa no espazo público e nas responsabilidades comúns e como xeradora de cidadanía activa e dimensión comunitaria
Implicación e participación da cidadanía na consecución dos intereses públicos	
Solidariedade , altruísmo e gratuidade da acción que se desenvolva, excluíndose procura ou aproveitamento dun beneficio material.	A solidariedade con conciencia global que esixe congruencia entre as actitudes e compromisos cotiáns e a eliminación de inxustizas e desigualdades.
Liberdade persoal e respecto ao pluralismo e ás opcións persoais das persoas voluntarias e ás persoas destinatarias da súa acción.	A liberdade como opción persoal do compromiso tanto dos voluntarios como das persoas destinatarias da acción voluntaria.

⁵ Lei 10/2011, do 28 de novembro de Acción Voluntaria Art.4 (Galicia)

⁶ Art.5 (España)

Colaboración e complementariedade entre as entidades de acción voluntaria e as administracións públicas.	A complementariedade respecto das actuacións das Administracións públicas, entidades sen ánimo de lucro ou profesionais que interveñen en cada un dos ámbitos do voluntariado
A acción voluntaria non poderá nalgún caso substituír ás prestacións a que estean obrigadas as administracións públicas ou outras entidades, ao traballo remunerado ou á prestación de servizos profesionais retribuídos	A gratuidade do servizo que presta, non buscando beneficio económico ou material.
	A autonomía e independencia na xestión e a toma de decisións.
	A eficiencia que busca a optimización dos recursos pensando tanto nas persoas destinatarias da acción voluntaria, como na acción voluntaria no seu conxunto, en aras da función social que ha de cumprir.
	A igualdade de oportunidades de mulleres e homes en todos os ámbitos de actuación do voluntariado.
	A non discriminación dos voluntarios por razón de nacionalidade, orixe racial ou étnica, relixión, conviccións ideolóxicas ou sindicais, enfermidade, discapacidade, idade, sexo, identidade sexual, orientación sexual ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social
	A acesibilidade das persoas con discapacidade, das persoas maiores e das que están en situación de dependencia

Que é voluntariado?

Para favorecer a accesibilidade desta Estratexia ás persoas e institucións que poden tomala como referencia para o desenvolvemento das súas accións, entendemos que resulta de interese dedicar un espazo a repasar cuestións de fondo como son a natureza do voluntariado e as distintas partes que están involucradas neste fenómeno de participación social.

Partamos da base de que "voluntariado" será aquilo que determine a norma que o regule, e para ese efecto, tomamos como referencia a Lei 10/2011 de acción voluntaria de Galicia.

En o seu artigo 3, esta norma considera voluntariado toda acción voluntaria realizada por persoas físicas como resultado da súa participación social organizada no desenvolvemento de actividades de interese xeral a través de entidades de acción voluntaria, sempre que reúnan as condicións seguintes:

- a) Que se trate dunha decisión libremente adoptada e non traia causa dunha obrigação ou un deber xurídico.
- b) Que se execute fose do ámbito laboral, profesional, funcional ou mercantil ou de calquera outro tipo de relación retribuída.

- c) Que a acción voluntaria se leve a cabo sen contraprestación económica, sen prexuízo do dereito ao reembolso dos gastos que esta acción poida ocasionar ou dos recoñecementos que correspondan.
- d) Que leve a efecto en función de programas concretos, xa sexan promovidos por calquera das entidades de acción voluntaria ou polas administracións públicas de Galicia.

Non teñen a consideración de acción voluntaria:

- a) As actividades que sexan realizadas de forma espontánea.
- b) As consideradas como prácticas, aprendizaxes ou experiencia profesional.
- c) As que sexan prestadas á marxe das entidades de acción voluntaria, de modo illado ou esporádico.
- d) As promovidas por calquera entidade para a consecución de beneficio económico ou intereses propios.
- e) As desenvolvidas a consecuencia dunha relación laboral, mercantil, funcionarial de calquera tipo, así como as que constitúan exercicio de funcións directivas ou xerenciais nas entidades de acción voluntaria, excepto cando quen as leven a cabo conserven a condición de persoas voluntarias e desenvólvanas en tal concepto sen percibir remuneración ou contraprestación polas mesmas.

A acción voluntaria non poderá nalgún caso substituír ás prestacións a que estean obrigadas as administracións públicas ou outras entidades, ao traballo remunerado ou á prestación de servizos profesionais retribuídos.

Suxeitos da acción voluntaria

Segundo a Lei 10/2011 de Acción Voluntaria

La lei 10/2011 de Acción Voluntaria no seu Título II concreta os suxeitos implicados na acción voluntaria:

Persoas Voluntarias

Son a persoa físicas que, en virtude da súa decisión persoal, libre e altruísta, e nunha situación de inexistencia de relación laboral, mercantil ou de traballo remunerado, participe en calquera actividade de acción voluntaria mediante unha Entidade de Acción Voluntaria.

Tamén se recoñece como persoas voluntarias ás persoas que, sen estar adscritas a entidades de acción voluntaria, colaboran en programas de acción voluntaria especificamente organizados polas administracións públicas no ámbito das súas competencias.

A condición de persoa voluntaria é incompatible co desempeño de calquera actividade suxeita a retribución económica pola mesma entidade de acción voluntaria en que se integre, cuxa natureza, contido e obxecto poidan ter relación cos propios da actividade voluntaria.

Entidades de acción voluntaria

Son entidades, públicas ou privadas, sen ánimo de lucro, legalmente constituídas e dotadas de personalidade xurídica propia que de modo organizado e estable realicen programas específicos con relación a actividades de interese xeral vinculados coa acción social e os servizos sociais, as de natureza sociosanitaria, de defensa dos dereitos humanos, da infancia, das persoas con discapacidade, da efectividade dos dereitos en condicións de igualdade das mulleres, educativas, de cooperación ao desenvolvemento, de loita contra a pobreza e a exclusión social, culturais, de defensa do patrimonio cultural, científicas, de fomento do uso de novas tecnoloxías, de protección civil, de prevención de situacións de emerxencia, de protección de persoas consumidoras e usuarias, deportivas, de lecer e tempo libre, de defensa ecolóxica e protección do medio ambiente, de defensa dos dereitos lingüísticos, de dinamización do mundo rural, de defensa da economía ou da investigación, de desenvolvemento da vida asociativa e de fomento da acción voluntaria.

Persoas destinatarias da Acción Voluntaria

Todas as persoas físicas e/ou os grupos ou comunidades en que se integran, para as que o desenvolvemento da acción voluntaria poida representar unha mellora das súas condicións e calidade de vida, a satisfacción das súas necesidades, a defensa dos seus dereitos ou, en todo caso, un beneficio social.

Para a Estratexia de acción voluntaria 2016-2018

Desde o ano 2011, no que se aprobou a Lei, foron numerosos e importantes os cambios relacionados cos suxeitos da acción voluntaria. Non é que cambien os suxeitos identificados na Lei senón que aumentaron, la publicación *Profundar no Voluntariado, os retos até 2020*⁷ da Plataforma do Voluntariado de España, propón a consideración dos seguintes axentes como claves na estruturación e desenvolvemento do fenómeno da acción voluntaria:

1. Administración Pública (AAPP)
2. Entidades de Acción Voluntaria (EAV)
3. Institucións Educativas (IE)
4. Medios de Comunicación (MC)
5. Mundo empresarial (ME)

Compartindo a análise realizada pola Plataforma do Voluntariado de España e sendo conscientes de que a comunicación xa non é só competencia exclusiva de grandes empresas da comunicación, senón que as propias persoas ou organizacións teñen la capacidade e competencias tecnolóxicas suficientes para ser creadores e difusores das súas propias noticias e ser xeradoras de opinión pública, o presente documento identifica como axentes implicados na acción voluntaria, ademais dos anteriores, os seguintes:

Administracións públicas

---

7 [en pdf](#).

É competencia das Administracións públicas facilitar a participación de todos os cidadáns na vida política, económica, cultural e social (Art. 9.2 da Constitución Española). Contan, por tanto, cun papel facilitador, de apoio ao voluntariado, e deben sensibilizar, promover, transmitir valores e apoiar a realización de actividades de voluntariado.

Poden xogar un papel relevante no recoñecemento público do valor do voluntariado, fomentar e incentivar a creación de redes, plataformas e espazos de coordinación para os axentes implicados na acción voluntaria e dotar de recursos suficientes ás Entidades de Acción Voluntaria para que estas poidan desenvolver a súa función de maneira sustentable e independente.

Entidades de Acción Voluntaria de iniciativa social

Son os promotores e canalizadores principais e preferentes da acción voluntaria.

Institucións Educativas

A educación xoga un papel fundamental no fomento do voluntariado, xa que é un espazo no que se transmiten valores, estímase o desenvolvemento dunha cidadanía solidaria e créase o campo de cultivo para o compromiso cívico das persoas.

Mundo empresarial

Na Declaración do Milenio do ano 2000 dáse protagonismo ás empresas ante os retos globais da humanidade, asumindo que co único impulso dos estados non era suficiente para lograr os obxectivos marcados.

Desde entón, cunha tendencia crecente, os mercados operan desde criterios de xestión enfocados á sustentabilidade económica, social e ambiental, o que se coñece como Responsabilidade Social Empresarial, RSE (Comisión Europea 2011).

No marco da RSE moitas empresas realizan un apoio corporativo ao voluntariado a través de actividades de carácter voluntario e compromiso persoal realizados por empregados de forma organizada e nun marco estruturado.

A Lei estatal de voluntariado especifica que se espera que as empresas promovan proxectos de voluntariado en colaboración con organizacións do Terceiro Sector.

Diagnóstico de partida e retos do voluntariado

Lamentablemente, a acción voluntaria en Galicia, ao igual que a maior parte das comunidades autónomas, non conta cun diagnóstico de partida específico que contribúa a asentar a identificación dos retos a afrontar no futuro inmediato. Esta é unha debilidade identificada no proceso de avaliación do III PGAV e que esta EsAV pretende corrixir.

Neste senso, a labor de recompilar información, de xeito directo ou indirecto, que recolla a realidade da acción voluntaria en Galicia, e ao mesmo tempo xerar un sistema de indicadores polos que se poida coñecer e medir a participación social a través da acción voluntaria, corresponde segundo a Lei de acción voluntaria ao Observatorio Galego de Acción Voluntaria; órgano que foi creado por esta última pero que aínda non foi obxecto de desenvolvemento regulamentario.

Conscientes desta limitación, consideramos que esta Estratexia parte dun diagnóstico suficiente e compartido. Suficiente porque conta coas contribucións diagnósticas de alcance estatal, e compartido, xa que os distintos axentes de acción voluntaria galegos participantes no proceso de elaboración da mesma afirmaron que o diagnóstico e os retos de futuro identificados en outros procesos de planificación son perfectamente trasladables á realidade galega.

Polo tanto, entendemos que os distintos axentes de acción voluntaria converxen no diagnóstico da situación actual do voluntariado e dos retos aos que se enfrenta no futuro.

Imos centrarnos nos retos de futuro.

Desde institucións xeradoras de coñecemento sobre o fenómeno do voluntariado en España, como é a Plataforma do Voluntariado de España, ofrécense propostas que esta Estratexia ten en conta. Tamén se considera relevante a identificación dos mesmos que se fixo no III Plan galego de acción voluntaria 2011-2014.

A continuación recolleemos estas contribucións e presentamos os retos que asume esta Estratexia.

Antecedentes

Proposta da Plataforma do Voluntariado de España

A publicación *Afondar no Voluntariado, os retos até 2020⁸* da Plataforma do Voluntariado de España identifícanse os seguintes retos:

Para as Administracións públicas

1. Promover sen tutelar, acompañar sen cooptar.

---

8 [en pdf](#).

2. Sensibilizar e recoñecer.
3. Regular e ordenar pero sen restrinxir nin afogar.
4. Facilitar dotando de recursos.
5. Prover de información, coñecemento e análise.
6. Impulsar a formación.
7. Facilitar espazos onde se poida exercer o voluntariado.
8. Contribuír a canalizar a acción voluntaria.
9. Crear espazos de gobernanza compartidos.

Para as Entidades de acción voluntaria

1. Superar as debilidades.
2. Traballar doutra maneira e orientarse a novos retos.
3. Reforzar a cooperación interna.
4. Incrementar a colaboración externa.
5. Renovar e compartir recursos, ferramentas, instrumentos e metodoloxías de traballo.
6. Dar contido pleno á dimensión asociativa e fomentar a participación e o empoderamento das persoas voluntarias.
7. Transmitir educación e pedagogía: converterse en entidades que educan.
8. Mellorar os procesos de acompañamento.
9. Visibilizar os logros e mellorar a imaxe externa.
10. Promover a diversificación e potenciar as fórmulas emerxentes de voluntariado.

Para as Institucións educativas

1. Incorporar valores cívicos en todo o ciclo educativo.
2. A universidade como actor crave no fomento do voluntariado.

Para o Mundo empresaria

1. Desenvolvemento de políticas RSE, RSC e Voluntariados Corporativos.
2. Establecemento de alianzas con entidades de acción voluntaria.

Retos do Plan Galego de Acción Voluntaria (2011-2014)

No anterior plan identificáronse os seguintes retos:

1. Mellorar o coñecemento do voluntariado, analizando tamén as novas tendencias que se presentan na participación social, novas canles e novas colectividade e perfís de persoa voluntaria.
2. Aumentar a capacidade de transformación social e participación activa do voluntariado.
3. Ampliar as marxes de sustentabilidade das entidades de acción voluntaria e do Terceiro Sector no seu conxunto, xunto coas posibilidades e formas de participación do voluntariado.
4. Mellorar a xestión do ciclo da acción voluntaria, camiñando na transparencia, na eficacia e na eficiencia.

Ademais, en o proceso de avaliación do III Plan Galego de Acción Voluntaria avaliáronse cada un destes retos. A conclusión xeral é que en todos eles déronse avances significativos, aínda que con sombras.

Recollemos neste momento as seguintes consideracións:

Mellorar o coñecemento do voluntariado.

Non se deron avances sectoriais no coñecemento e análise do fenómeno do voluntariado, e o realizado no ámbito internos das EAV ten o propósito de enriquecer o coñecemento interno das mesmas, e non son os seus resultados extrapolables ao sector.

Aumentar a capacidade de transformación social e participación activa do voluntariado.

Houbo un estancamento neste reto. O voluntariado actúa, intervén, pero parece que se está dando unha desmobilización da participación organizada e consciente cun enfoque de transformación vehiculada a través das EAV.

Ampliar as marxes de sustentabilidade das entidades de acción voluntaria e do Terceiro Sector no seu conxunto.

As EAV manifestan que teñen moitas dificultades para sobrevivir neste novo contexto de crise e evolución social, e ao desenvolvemento de novas formas de participación, alimentadas desde o altruísmo e coa creatividade como aceno de identidade principal, que xeran novas solucións para vellos problemas.

Mellorar a xestión do ciclo da acción voluntaria.

O sector reconece que se deron avances, pero existe aínda un longo percorrido na mellora da efectividade da xestión do ciclo de acción voluntaria: definición, planificación, incorporación, desenvolvemento, recoñecemento e desvinculación.

Retos da Estratexia de Acción Voluntaria (2016-2018)

Considerando os antecedentes mostrados, esta Estratexia de Acción Voluntaria 2016-2018 establece que os retos que a acción voluntaria en Galicia debe afrontar son os seguintes:

1. Mellorar o coñecemento do voluntariado, analizando tamén as novas tendencias que se presentan na participación social, novas canles e novas colectividade e perfís de persoa voluntaria.
2. Aumentar a capacidade de transformación social e participación activa do voluntariado.
3. Ampliar as marxes de sustentabilidade das entidades de acción voluntaria e do Terceiro Sector no seu conxunto, xunto coas posibilidades e formas de participación do voluntariado.
4. Mellorar a xestión do ciclo da acción voluntaria, camiñando na transparencia, na eficacia e na eficiencia.

RETO	AAPP	EAV	IE	ME
Mellorar o coñecemento do voluntariado, analizando tamén as novas tendencias que se presentan na participación social, novas canles e novas colectividades e perfís de persoa voluntaria	Sensibilizar e recoñecer Prover de información, coñecemento e análise	Orientar novos retos Transmitir educación e pedagogía: converterse en entidades que educan Visibilizar os logros e mellorar a imaxe externa	Incorporar valores cívicos en todo o ciclo educativo Desenvolver estudos, informes e avaliacións académicas sobre o fenómeno da acción voluntaria Visibilizar a importancia da acción voluntaria	Visibilizar a importancia da acción voluntaria
Aumentar a capacidade de transformación social e participación activa do voluntariado	Regular e ordenar en colaboración cos outros axentes de voluntariado Crear espazos de gobernanza compartidos	Incrementar a colaboración externa, con outros axentes, e interna do sector Dar contido pleno á dimensión asociativa e fomentar a participación e o empoderamento das persoas voluntarias	<i>Universidade e Educación secundaria</i> Converterse en actor clave no fomento do voluntariado	Desenvolver políticas de RSE, especialmente de Voluntariado Corporativo
Ampliar as marxes de sustentabilidade das entidades de acción voluntaria e do Terceiro Sector no seu conxunto, xunto coas posibilidades e formas de participación do voluntariado	Promover sen tutelar, acompañar sen cooptar Facilitar dotando de recursos Facilitar espazos onde se poida exercer o voluntariado	Superar as debilidades Reforzar a cooperación interna no Terceiro Sector Promover a diversificación e potenciar as fórmulas emerxentes de voluntariado	Fomentar a acción voluntaria entre os membros da comunidade educativa (estudantes, AMPAS, profesorado)	Establecer alianzas con EAV como colaboradoras necesarias no desenvolvemento de novas experiencias de voluntariado ou RSE
Mellorar a xestión do ciclo da acción voluntaria, camiñando na transparencia, na eficacia e na eficiencia	Contribuír a canalizar a acción voluntaria Impulsar a formación	Renovar e compartir recursos, ferramentas, instrumentos e metodoloxías de traballo Mellorar os procesos de acompañamento	Facilitar estudos, investigacións, avaliacións e creación de ferramentas e procesos innovadores que fortalezan ás EAV	

Para cada un dos axentes involucrados, esta Estratexia entende que a súa contribución específica ha de ser a seguinte:

Obxectivos estratéxicos e resultados esperados

Para responder os retos establecidos, esta Estratexia de Acción Voluntaria 2016-2018 entende que cada un dos principais axentes involucrados ha de orientarse ao logro dos seguintes obxectivos estratéxicos en cada unha das seguintes áreas de intervención:

1. Área de **sensibilización**, que inclúe os ámbitos de *Difusión e Reflexión e estudos*.
  1. Mellorar a cantidade e calidade da participación cidadá en acción voluntaria, en especial de persoas e colectivos con menor representación.

Os resultados esperados para este obxectivo son:

    1. *Disponse de datos segmentados sobre persoas voluntarias e programas de voluntario que se desenvolven en Galicia.*
    2. *Aumenta a participación de colectivos con menor representación no ámbito da acción voluntaria.*
  2. Crear unha estrutura global de información, sensibilización e estudo sobre a acción voluntaria.

Os resultados esperados para este obxectivo son:

    1. *Aumenta o coñecemento e valoración da acción voluntaria por parte da sociedade galega.*
    2. *Identifícanse e promoven os valores da acción voluntaria*
2. Área de **apoio**, que inclúe os ámbitos de *Promoción, Formación e Xestión*.
  3. Fortalecer as Entidades de Acción Voluntaria (EAV).

Os resultados esperados para este obxectivo son:

    1. *As EAV contan con recursos suficientes para o desenvolvemento dos seus plans/programas/proxectos de acción de acción voluntaria.*
    2. *As EAV contan cos espazos necesarios para o desenvolvemento dos seus plans/programas/proxectos de acción de acción voluntaria.*
    3. *As EAV cooperan entre elas e buscan colaboracións externas para o fomento da acción voluntaria.*
  4. Asegurar o despregamento dos novos instrumentos normativos.

Os resultados esperados para este obxectivo son:

    1. *Galicia conta con instrumentos de planificación sectorial da acción voluntaria.*
    2. *Galicia conta co desenvolvemento regulamentario da súa Lei de Acción Voluntaria.*
  5. Consolidar programas de formación efectivos.

Os resultados esperados para este obxectivo son:

    1. *Galicia conta cun plan de formación para persoas voluntarias.*
    2. *Galicia conta cun plan de formación destinado a profesionais de promoción e xestión do voluntariado.*
    3. *Aprovéitanse oportunidades europeas para mellorar as competencias dos axentes de acción voluntaria.*

3. Área de **coordinación**, que inclúe os ámbitos de *Coordinación e Cooperación*.

6. Reforzar a coordinación interadministrativa e interdepartamental.

Os resultados esperados para este obxectivo son:

1. *Existe unha coordinación entre EAV e AAPP para o desenvolvemento de iniciativas en materia de acción voluntaria.*
2. *Existe coordinación entre as EAV.*
3. *Existen espazos de colaboración de acción voluntaria nas AAPP autonómica, provincial e local.*

Área de sensibilización

Punto de partida

Consideracións sobre a contorna

A crise económica foi un motor para a contribución solidaria das persoas. A cidadanía incrementou a súa sensibilidade social e púxose en valor a importancia da acción voluntaria.

Esta mesma crise aumentou as necesidades sociais, e as entidades de acción voluntaria, especialmente as de acción social, viron como por unha banda aumentaba a demanda e a necesidade social e por outro diminuían os recursos dispoñibles para levar a cabo a súa misión.

Fortalezas

O caudal de iniciativas, actos, accións, programas, plans que se desenvolveron, por parte de distintos axentes de voluntariado a favor da sensibilización sobre a acción voluntaria, é enorme. Esta é unha área que ocupa en boa medida os esforzos do sector do voluntariado.

O avance atribuído ás ferramentas creadas pola DXXV foi valorado positivamente polos axentes de voluntariado. Entre elas destacan a web para a difusión e captación de persoas voluntarias, as alianzas cos Centros Educativos para formar ao alumnado en acción voluntaria e o Plan anual de formación.

Debilidades

Galicia non conta con rexistros, informes, investigacións ou estudos que permitan coñecer a realidade da acción voluntaria no seu territorio, xa sexan xerados por iniciativa social ou promovidos pola administración pública. Este feito dificulta un desenvolvemento sectorial asentado nun coñecemento preciso do fenómeno da acción voluntaria.

Obxectivos estratéxicos, resultados esperados e accións previstas no á rea de SENSIBILIZACIÓN

Obxectivo estratéxico 01: Mellorar a cantidade e calidade da participación cidadá en acción voluntaria, en especial de persoas e colectivos con menor representación.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓN EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
<p>Dispor de datos segmentados sobre persoas voluntarias e programas de voluntario que se desenvolven en Galicia.</p>	<p>Regular o Observatorio galego de acción voluntaria.</p> <p>Realizar de informes anuais sobre a situación do voluntariado en Galicia.</p> <p>Xestionar o Rexistro de EAV: publicación do catálogo de entidades inscritas, comprobación do cumprimento de requisitos.</p> <p>Manter actualizado do Rexistro de acción voluntaria de Galicia.</p> <p>Celebrar o Día Internacional do Voluntariado.</p> <p>Dar visibilidade a experiencias e boas prácticas relacionadas con todos os tipos de acción voluntaria.</p>	<p>Publicar e difundir os seus programas de voluntariado, informando o proceso e requisitos para participar neles.</p> <p>Informar, de maneira anual e accesible sobre o número e perfil das persoas que realizan voluntariado en cada EAV.</p> <p>As persoas voluntarias son identificables durante o desenvolvemento do seu labor.</p> <p>Celebrar o Día Internacional do Voluntariado.</p> <p>Dar visibilidade a experiencias e boas prácticas relacionadas coa acción voluntaria.</p>	<p><i>Todas:</i></p> <p>Celebrar o Día Internacional do Voluntariado.</p> <p>Dar visibilidade a experiencias e boas prácticas relacionadas coa acción voluntaria.</p> <p><i>Universidade:</i></p> <p>Analizar e expoñen datos dos programas de voluntariado realizados.</p> <p>Fomentar a realización de análise e estudos que faciliten o coñecemento da realidade da acción voluntaria en Galicia.</p>	<p>Recoller as iniciativas de voluntariado corporativo que levan a cabo as empresas galegas.</p> <p>Por en valor as iniciativas de voluntariado corporativo que maior impacto xeren.</p> <p>Celebrar o Día Internacional do Voluntariado.</p>

<p>Aumentar a participación de colectivos con menor representación no ámbito da acción voluntaria.</p>	<p>Impulsar a participación de colectivos con menores índices de representación na presentación e desenvolvemento de propostas de programas de acción voluntaria.</p> <p>Establecer unha liña específica de axudas a EAV para a realización de proxectos de voluntariado dirixidos a fomentar o voluntariado entre os colectivos infra-representados.</p> <p>Dar visibilidade á diversidade do mundo do voluntariado.</p>	<p>As EAV deberían analizar os seus perfís e identifican os colectivos infra-representados.</p> <p>As EAV deberían revisar os seus procesos de captación e incorporación de persoas voluntarias para facelos máis accesibles aos colectivos infra-representados.</p> <p>As EAV deberían coordinarse para desenvolver plans de voluntariado inclusivo.</p> <p>Dar visibilidade á diversidade do mundo do voluntariado.</p>	<p><i>Todas:</i></p> <p>ar visibilidade á diversidade do mundo do voluntariado.</p> <p><i>Universidade:</i></p> <p>Fomentar o desenvolvemento de estudos e investigacións sobre os diferentes colectivos que desenvolven accións de voluntariado en Galicia, facilitando a identificación dos colectivos menos representados e as causas.</p>	<p>As empresas deberían xestionar os seus voluntariados corporativos a través das EAV recoñecidas en Galicia.</p> <p>Dar visibilidade á diversidade do mundo do voluntariado.</p>
---	---	---	---	---

Obxectivo estratéxico 02: Crear unha estrutura global de información, sensibilización e estudo sobre a acción voluntaria.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
<p>Aumentar o coñecemento e valoración da acción voluntaria por parte da sociedade galega.</p>	<p>Impulsar campañas e eventos periódicos de concienciación e sensibilización da sociedade.</p> <p>Promocionar o recoñecemento público das persoas que realizan accións de voluntariado.</p> <p>Traballar de maneira conxunta coas EAV para que sexan capaces de xerar contidos e noticias interesantes para os medios de comunicación.</p>	<p>As EAV deberían fomentar o recoñecemento e visibilizar o labor das súas persoas voluntarias.</p> <p>Xerar contidos e noticias interesantes para os medios de comunicación.</p>	<p><i>Todas:</i></p> <p>Traballar de maneira conxunta coas EAV para que sexan capaces de xerar contidos e noticias interesantes para os medios de comunicación.</p>	<p>Visibilizar os logros dos programas de voluntariado corporativo.</p> <p>Traballar de maneira conxunta coas EAV para que sexan capaces de xerar contidos e noticias interesantes para os medios de comunicación.</p>

<p>Identificar e promover os valores da acción voluntaria.</p>	<p>Establecer unha liña específica de axudas a EAV, para a realización de proxectos de voluntariado en colaboración con Centros educativos.</p> <p>Utilizar as TIC para a promoción dos valores da acción voluntaria.</p>	<p>As EAV poderían establecer un catálogo de recursos (actividades, documentación, persoas...) para pór a disposición dos Centros educativos.</p> <p>As EAV poderían colaborar cos Centros educativos na definición de perfís e competencias e os valores que achegan as persoas voluntarias.</p> <p>Utilizar as TIC para a promoción dos valores da acción voluntaria.</p>	<p><i>Centros Educativos:</i></p> <p>Crear actividades adecuadas a cada grupo de idade na que se informe e forme ao alumnado sobre a acción voluntaria.</p> <p>Os Centros educativos poderían facilitar información sobre os programas de voluntariado desenvolvidos polas EAV adaptados ás idades do alumnado.</p> <p>Os recursos destinados aos Centros educativos (xornais de e para estudantes, medios dixitais, etc) poderían reservar espazos para noticias de acción voluntaria</p>	<p>Establecer programas de voluntariado corporativo que, baseados nas competencias profesionais e especialización das persoas voluntarias, poidan achegar valor ao conxunto da sociedade.</p>
---	---	---	--	---

Área de apoio

Punto de partida

Consideracións sobre a contorna

Existe un recoñecemento e unha promoción xeneralizada, tanto en Europa como en España, da participación social organizada e específica da acción voluntaria.

Aumenta a conciencia cidadá respecto ao valor que supón para as sociedades unha acción voluntaria que se xestiona dunha maneira eficaz.

Fortalezas

Valoráronse moi positivamente todas as accións desenvolvidas no anterior Plan para a mellora da formación das persoas voluntarias, así como das iniciativas encamiñadas ao recoñecemento das competencias adquiridas a través da acción voluntaria e a súa posta en valor.

Existiu un avance moi significativo no apoio ao voluntariado, preferentemente no voluntariado xuvenil, con numerosos proxectos e iniciativas de promoción e apoio á xestión dese tipo de acción voluntaria.

Debilidades

A formación do voluntariado é só una das partes do seu ciclo de xestión. Esquecer os esforzos e recursos necesarios para desenvolver o resto do ciclo (definición, planificación, incorporación, desenvolvemento, recoñecemento e desvinculación) limita unha xestión útil e positiva do voluntariado nas entidades de acción voluntaria, que han de avanzar en eficacia e eficiencia de xestión da acción voluntaria.

A dependencia económica de pequenas entidades de acción voluntaria respecto de distintas administracións públicas no que se refire ao sostén para a súa existencia e funcionamento, xera un vínculo que pode chegar a comprometer o impacto e desenvolvemento da acción voluntaria. O sector parece necesitar que se dean relacións institucionais máis maduras e que se xeren as condicións para unha sustentabilidade das estruturas que sexa máis autónoma.

Obxectivos estratéxicos, resultados esperados e accións previstas da área de APOIO

Obxectivo estratéxico 03: Fortalecer as entidades de acción voluntaria.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓN PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓN EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
<p>Dispor de recursos suficientes para o desenvolvemento dos seus plans/programas/proxectos de acción de acción voluntaria.</p>	<p>Manter o apoio financeiro a todo tipo de entidades de acción voluntaria.</p> <p>Apoiar a contratación de profesionais dinamizadores de voluntariado.</p> <p>Promocionar programas de asesoramento a entidades de acción voluntaria sobre aspectos técnicos da xestión do voluntariado.</p> <p>Apoiar para a incorporación de sistemas de xestión da calidade nas EAV.</p>	<p>Contar cun Plan de voluntariado e cunha Memoria de actividades acorde aos requisitos marcados na Lei de Acción Voluntaria.</p> <p>Contar con sistemas de avaliación e mellora continua dos seus procesos de xestión da acción voluntaria.</p> <p>Fomentar a participación das persoas voluntarias nos procesos de toma de decisións da entidade.</p>	<p><i>Centros educativos:</i></p> <p>Contar cunha planificación acorde á Lei de Acción Voluntaria para os proxectos de voluntariado levados a cabo desde os Centros educativos.</p> <p>Fomentar desde os centros educativos un sistema de medición da calidade da súa acción voluntaria.</p>	<p>Contar cunha planificación acorde á Lei de Acción Voluntaria para os proxectos de corporativo.</p>

<p>Contar cos espazos necesarios para o desenvolvemento dos seus plans/programas/proxectos de acción de acción voluntaria</p>	<p>Elaborar e por a disposición dun inventario de recursos e materiais dispoñibles e do proceso de solicitude e uso.</p> <p>Facilitar foros de encontro para todos os axentes de acción voluntaria, con especial interese entre Mundo empresarial e EAV.</p>	<p>Elaborar e por a disposición dun inventario de recursos e materiais dispoñibles e do proceso de solicitude e uso.</p>	<p><i>Todas:</i></p> <p>Elaborar e por a disposición dun inventario de recursos e materiais dispoñibles e do proceso de solicitude e uso.</p>	<p>Elaborar e por a disposición dun inventario de recursos e materiais dispoñibles e do proceso de solicitude e uso.</p>
<p>Cooperan entre elas e buscar colaboracións externas para o fomento da acción voluntaria.</p>	<p>Fomentar espazos de coñecemento e intercambio intra e intersectoriais.</p> <p>Fomentar encontros entre axentes de voluntariado para fomentar o debate sobre o concepto e a situación do voluntariado en Galicia.</p>	<p>Crear un mapa conxunto de ofertas da acción voluntaria en Galicia.</p> <p>Identificar e difundir boas prácticas na dinamización da acción voluntaria.</p> <p>Ofrecer espazos de cooperación para o desenvolvemento do seu RSE.</p> <p>Coordinarse tecendo redes territoriais para a promoción e apoio da acción voluntaria.</p>	<p>Fomentar a colaboración entre os centros educativos e as Universidades con EAV.</p>	<p>Recoñecer, desde o mundo empresarial, ás EAV como axentes necesarios para o desenvolvemento de programas de voluntariado corporativo e outras accións das súas políticas de RSE.</p> <p>Establecer, desde as empresas de medios de comunicación, espazos de cooperación con EAV, dentro das súas políticas de RSE.</p>

Obxectivo estratéxico 04: Asegurar o despregamento dos novos instrumentos normativos.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓN EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
<p>Contar con instrumentos de planificación sectorial da acción voluntaria.</p>	<p>Desenvolver un programa de voluntariado ambiental en colaboración con todos os axentes de voluntariado.</p> <p>Desenvolver un programa de voluntariado cultural en colaboración con todos os axentes de voluntariado.</p> <p>Desenvolver un programa de voluntariado social en colaboración con todos os axentes de voluntariado.</p> <p>Desenvolver un programa de voluntariado de emerxencias en colaboración con todos os axentes de voluntariado.</p>	<p>Colaborar coa AAPP no deseño dos programas sectoriais de voluntariado.</p> <p>Adaptar e implementar aqueles programas aliñados coa misión de cada EAV.</p>	<p>Colaborar coas AAPP no deseño dos programas sectoriais de voluntariado.</p>	<p>Colaborar coas AAPP no deseño dos programas sectoriais de voluntariado.</p>
<p>Desenvolvemento regulamentariamente a súa Lei de Acción Voluntaria.</p>	<p>Regulamentar o contido de Plans e Proxectos de acción Voluntaria.</p> <p>Impulsar a actuación o Consello Galego de Acción Voluntaria.</p> <p>Constituír, dotar de estrutura e funcionamento ao Observatorio Galego de Acción Voluntaria</p> <p>Apoiar ás EAV para o cumprimento da normativa vixente e os seus desenvolvementos regulamentarios.</p>	<p>As EAV deberán adaptarse ás novas regulamentacións.</p>	<p>As IE deberán adaptarse ás novas regulamentacións, dentro do seu marco normativo propio.</p>	<p>O mundo empresarial deberá adaptarse ás novas regulamentacións sobre voluntariado.</p>

Obxectivo estratéxico 05: Consolidar programas de formación efectivos.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓN EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
<p>Contar cun plan de formación para persoas voluntarias.</p>	<p>Acordar coas EAV o deseño dun Plan formativo de persoas voluntarias.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de persoas voluntarias.</p> <p>Difundir o Plan formativo de persoas voluntarias e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Elaborar un análise anual das necesidades formativas para persoas voluntarias.</p> <p>Colaborar no o deseño dun Plan formativo de persoas voluntarias.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de persoas voluntarias.</p> <p>Difundir o Plan formativo de persoas voluntarias e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Colaborar para deseñar un Plan formativo de persoas voluntarias.</p> <p>Achegar recursos educativos para a formación de persoas voluntarias.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de persoas voluntarias.</p> <p>Difundir o Plan formativo de persoas voluntarias e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Desenvolver programas anuais de formación de persoas voluntarias.</p>

<p>Contar cun plan de formación destinado a profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p>	<p>Acordar coas EAV o deseño dun Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Difundir o Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Analizar anualmente necesidades formativas para profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Colaborar para o deseño dun Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Difundir o Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Colaborar no deseño dun Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Achegar recursos educativos para a formación de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Desenvolver programas anuais de formación de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p> <p>Difundir o Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado e os Programas anuais de formación.</p>	<p>Colaborar no deseño dun Plan formativo de profesionais de promoción e xestión do voluntariado.</p>
<p>Aproveitar as oportunidades europeas para mellorar as competencias dos axentes de acción voluntaria.</p>	<p>Apoiar proxectos de Voluntariado Europeo.</p> <p>Fomentar os proxectos Erasmus+ para formación de persoas voluntarias e profesionais.</p> <p>Difundir os proxectos de Voluntariado Europeo e os Erasmus+ para formación de persoas voluntarias e profesionais.</p>	<p>Fomentar os proxectos do Servizo de Voluntariado Europeo.</p> <p>Fomentar os proxectos de intercambio de traballadores de EAV.</p> <p>Difundir proxectos de Voluntariado Europeo e proxectos Erasmus+ para formación de persoas voluntarias e profesionais.</p>	<p>Difundir proxectos de Voluntariado Europeo e proxectos Erasmus+ para formación de persoas voluntarias e profesionais.</p>	

Área de coordinación

Punto de partida

Consideracións sobre a contorna

Un dos requisitos e experiencias de éxito da Estratexia Europea 2020 é o aumento da participación dos interlocutores sociais e a sociedade civil, o traballo en alianzas, e os partenariados intersectoriais.

A acción voluntaria é selo de identidade e valor inherente das entidades sociais. Normalmente non é un fin en si mesmo, pero si é un medio e un signo de distinción das Entidades non lucrativas para a consecución dos seus fins, e engaden o valor do capital social aos resultados da súa actividade.

Fortalezas

Os espazos de encontro e coordinación realizados no marco do anterior Plan foron valorados moi positivamente por todos os axentes de acción voluntaria.

Emerxeron experiencias de auto-organización estruturada, como foi o caso dos dinamizadores de acción voluntaria en entidades locais, que demostran que a participación é innata aos axentes de acción voluntaria e que existe a capacidade para crear estruturas.

Debilidades

Son escasos os espazos onde os axentes de voluntariado coordínanse, os que existen son asimétricos e xerarquizados, baseados en relacións de dependencia, o que condiciona a metodoloxía e os resultados.

A coordinación faise de forma pouco estruturada entre todos os axentes de voluntariado, e en especial, entre as Administracións Públicas e as Entidades de acción voluntaria de iniciativa social, que erroneamente entenden que o liderado para a coordinación é responsabilidade única da administración pública.

Obxectivos estratéxicos, resultados esperados e accións previstas na área de COORDINACIÓN

Obxectivo estratéxico 06: Reforzar a coordinación interadministrativa e interdepartamental.

RESULTADOS ESPERADOS	Accións das ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	Accións das ENTIDADES DE ACCIÓN VOLUNTARIA	Accións das INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	Accións do MUNDO EMPRESARIAL
Coordinar EAV e AAPP para o desenvolvemento de iniciativas en materia de acción voluntaria.	Convocar anualmente o Consello Galego de Acción Voluntaria.	Participar de maneira activa e coordinada no Consello Galego de Acción Voluntaria.	<i>Universidades:</i> Participar de maneira activa e coordinada no Consello Galego de Acción Voluntaria.	Participar de maneira activa e coordinada no Consello Galego de Acción Voluntaria.
Coordinación entre os axentes da Acción Voluntaria.	Realizar Encontros autonómicos para axentes de voluntariado que contribúan ao desenvolvemento da Estratexia. Realizar Congresos galegos de voluntariado para o fomento da innovación en participación social que inclúan aos axentes de voluntariado e outras formas de participación social Difundir os Encontros autonómicos para axentes de voluntariado e o Congreso Galego de Voluntariado.	Asistir e fomentar a asistencia das súas persoas voluntarias aos Encontros autonómicos. Contribuír á celebración do Congreso Galego de Voluntariado. Difundir os Encontros autonómicos para axentes de voluntariado e o Congreso Galego de Voluntariado.	Asistir e fomentar a asistencia das súas persoas voluntarias aos Encontros autonómicos. Difundir, na medida do posible, os Encontros autonómicos para axentes de voluntariado e o Congreso Galego de Voluntariado.	Asistir e fomentar a asistencia das súas persoas voluntarias aos Encontros autonómicos e ao Congreso Galego de Voluntariado. Coordinar ao seu voluntariado corporativo a través del Grupo de Representación de Responsabilidade Social Empresarial.
Espazos de coordinación de acción voluntaria nas AAPP autonómica, provincial e local.	Impulsar as redes locais e provinciais de coordinación. Coordinarse coa Federación Galega de Municipios e Provincias.	Participar en redes locais e provinciais de coordinación.	Participar, na medida do posible, en redes locais e provinciais de coordinación.	

Seguimento e avaliación

O seguimento e avaliación da Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 será coordinada desde a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Xunta de Galicia, en colaboración cos demais axentes de voluntariado.

Seguimento

Considérase o seguimento da Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 como un proceso que ten lugar durante a súa execución, co labor de observar, recoller información, realizar axustes e informar as entidades de voluntariado, ás institucións e á cidadanía sobre a súa marcha e o desenvolvemento do sector do voluntariado no período de vixencia.

Considérase o seguimento como un proceso de carácter interno, continuo e desenvolvido en tempo real, que será unha contribución indispensable no proceso de avaliación.

Obxectivo

Recoller información sobre o desenvolvemento das accións previstas na Estratexia durante a súa execución.

Sistema de indicadores

- 1.Indicadores financeiros: Non proceden porque non hai gasto asignado a cada área de actuación.
- 2.Indicadores de produtividade:
  - Persoas voluntarias participantes en programas de voluntariado(desagregado por sexo e idade e nivel académico)
  - Proxectos de voluntariado executados por AAPP, EAV, Institucións educativas e sector empresarial.
- 3.Indicadores de resultado:
  - Número de EAV inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.
  - Número de persoas voluntarias cuxas experiencias voluntarias son depositadas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.
- 4.Indicadores dos obxectivos da Estratexis Europa 2020.
- 5.Indicadores de contexto do PEG.

Informes

O resultante das tarefas de seguimento será un informe de seguimento que dará conta do grao de desenvolvemento das accións previstas por cada un dos axentes de voluntariado implicados, isto é:

- Administracións públicas.
- Entidades de acción voluntaria.
- Institucións educativas.
- Mundo empresarial.

Periodicidade

A periodicidade da redacción de informes de seguimento será anual, polo que se contemplan nesta estratexia os seguintes informes:

1. Informe de seguimento de 2016.
2. Informe de seguimento de 2017.
3. Informe de seguimento de 2018.

Responsabilidade

A responsabilidade do seguimento recae por unha banda na Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Xunta de Galicia, e por outro nos axentes de voluntariado involucrados na Estratexia, isto é, outras Administracións Públicas, Entidades de acción voluntaria, Institucións educativas e Mundo empresarial.

A redacción dos informes de seguimento é responsabilidade da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Xunta de Galicia

Avaliación

A avaliación da Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 é o proceso mediante o cal se tratará de analizar o impacto da mesma no desenvolvemento da acción voluntaria na comunidade galega no seu período de vixencia.

Obxectivo

Analizar a consecución de obxectivos estratéxicos da Estratexia para cada unha das áreas de atención.

Alcance

- Esta estratexia contempla un soa avaliación, que será final. Realizarase no último cuatrimestre de 2018.
- Atenderá ao grao de desenvolvemento dos obxectivos estratéxicos, atendendo aos resultados esperados en cada un deles.
- Unha entrada imprescindible para o seu desenvolvemento serán os Informes anuais de seguimento.

Criterios de avaliación

Ha de atender aos seguintes criterios:

- Pertinencia.
- Eficacia.

- Eficiencia.
- Impacto.

Enfoque

- Externa, isto é, realizada por instancias non involucradas no despregamento da mesma.
- Participada, coa contribución de todos axentes implicados.
- Incorporando datos cuantitativos e valoracións cualitativas.
- Devolverá aprendizaxes para o desenvolvemento de outros procesos de avaliación.

Responsabilidade

A responsabilidade da avaliación recae por unha banda na Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Xunta de Galicia, e por outro nos axentes de voluntariado involucrados na Estratexia, isto é, outras Administracións Públicas, Entidades de acción voluntaria, Institucións educativas e Mundo empresarial.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Xunta de Galicia será quen encargue a avaliación externa.

Orzamento

O orzamento que a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado da Xunta de Galicia destinará no período de despregamento desta Estratexia de acción voluntaria 2016-2018 estímase en **3.650.331 €**.

ANEXOS

Participación

Nas Xuntanzas provinciais

Ourense

Participaron na Xuntanza provincial de Ourense 34 persoas, vinculadas a 25 entidades distintas. Por orde alfabética son as seguintes:

ADEGA, AMIGOS DÁ TERRA, AODEM, APES, Asociación AMENCER, Asociación LIRIO DO XURÉS, Asociación SUSTINEA, Asociación XARELA, AUTISMO OURENSE, CASA DÁ XUVENTUDE de Ourense, CENTRO SOCIOCOMUNITARIO DE XINZO, COGAMI, Concello dá VEIGA, Concello de ARNOIA, Concello de CASTRELO DO MIÑO, Concello de LOBIOS, Concello de NOGUEIRA DE RAMUÍN, Concello de OURENSE, Concello de PIÑOR, CRUZ VERMELLA, Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, DOWN GALICIA, ESPAZO XOVE dá Casa dá Xuventude de Ourense, FEAFES Galicia e Fundación JUANSOÑADOR.

Santiago de Compostela

Participaron na Xuntanza provincial da Coruña (Santiago de Compostela) 33 persoas, vinculadas a 19 entidades distintas. Por orde alfabética son as seguintes:

Asociación de pais, profesionais e amigos de persoas con discapacidade intelectual, SPECIAL OLYMPICS GALICIA; Asociación ITINERA de voluntarios en saúde mental; Asociación prol enfermos mentais da Coruña, APEM; Asociación recreativa e cultural Os TILOS; Asociación socio cultural ASCM; Asociación TESOUROS DE GALICIA; Concello de CAMBADOS; Concello de CAMBRE; Concello de OLEIROS; Concello de PADRÓN; Concello de RIVEIRA; Concello de ROIS; Confederación Galega de Persoas con Discapacidade, COGAMI; CRUZ VERMELLA ESPAÑOLA, Comité Autonómico de Galicia; FEAFES GALICIA, Federación de Asociacións de Familiares de Enfermos Mentais de Galicia; Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzheimer, FAGAL; Protección Civil de CALDAS DE REIS; Protección Civil de SANTIAGO DE COMPOSTELA; e Voluntariado dá DXXV.

Vigo

Participaron na Xuntanza provincial de Pontevedra (Vigo) 10 persoas, vinculadas a 4 entidades distintas. Por orde alfabética son as seguintes:

Asociación Acción Solidaria de Galicia, ASDEGAL; Asociación Comarcal de Educación Especial Santísimo Cristo do Amor, ACEESCA; Asociación XARUMA e Voluntariado dá DXXV.

No cuestionario de contraste do primeiro borrador

Entidades de acción voluntaria de iniciativa social

1. ACEESCA. Asociación Comarcal de Educación Especial Santísimo Cristo do Amor.
2. ADEGA. Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galiza.
3. AMENCER. Asociación Xuvenil Amencer.
4. AODEM. Asociación Ourenzá de Esclerose Múltiple, ELA, Párkinson e outras enfermidades neurodexenerativas.
5. ASCM. Asociación sociocultural ASCM.
6. ASDEGAL. Acción solidaria de Galicia.
7. ASPAS. Asociación de Pais de Persoas con Discapacidade Intelectual de Santiago de Compostela.
8. AVAN. Asociación de voluntarios para axuda a necesitados.
9. BERGONDO, Protección civil.
10. BOAVIDA, Inclusión social activa.
11. Club Ximnasio Fibra.
12. COGAMI. Confederación Galega de persoas con discapacidade.
13. DON BOSCO. Asociación Xuvenil Centro Xuvenil Don Bosco.
14. DON BOSCO. Federación de Centros xuvenís Don Bosco de Galicia.
15. DOWN Compostela.
16. DOWN Galicia.
17. EOXI (Estrutura Organizativa de Xestión Integrada) de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos.
18. FAXPG. Federación de Asociacións de Persoas Xordas de Galicia.
19. GATOCAN. Asociación Protectora de Animais.
20. HUMANISMO E DEMOCRACIA. Fundación Humanismo e Democracia.
21. IGAXES3. Instituto Galego de Xestión para ou Terceiro Sector.
22. PETÓN DO LOBO. Asociación autonómica e ambiental.
23. Plena Inclusión Galicia (FADEMGA).
24. SAN VICENTE DE PAÚL. Asociación Voluntarias da Caridade.
25. SARELA. Asociación de Dano Cerebral de Santiago de Compostela.
26. SD Compostela.
27. SPECIAL OLIMPICS Galicia.
28. Tesouros de Galicia.
29. UNICEF Galicia.

Entidades locais rexistradas no rexistro como EAV

1. Concello do Porriño.
2. Concello de Sanxenxo.
3. Concello de Tomiño.

Departamentos da Xunta de Galicia

1. Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria. Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos. Subdirección Xeral de Centros.

2. Consellería de Política Social. Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.

Nas entrevistas a axentes de voluntariado

1. Noemia Mateo, Directora de Adaptarse Solucións.
2. Javier Agrafojo, Coordinador do Servizo de Participación e Integración Universitaria. Vicerreitoría de Estudantes, Cultura e Responsabilidade Social. USC.
3. Luís Fernández, ex-director e colaborador do IES Carlos Casares (Viana do Bolo).
4. Eloína Enxerto, Vogal de EAPN Rede Galega de Loita contra a pobreza, e Coordinadora de programas de infancia en Galicia da Fundación Juan Soñador.
5. Mª Luísa Ansorena, Presidenta de Asociación Provincial Pensionistas e Xubilados A Coruña (UDP, Unión Democrática de Pensionistas) e Chus Branco, Directora.
6. Paula Gárate, Técnica de voluntariado de ASCM (Asociación Sociocultural ASCM).
7. Felicitas Rodríguez, Xefa do Departamento de Sociedade da Información. Área de Sociedade Dixital. Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA).
8. Iván García, Coordinador técnico de participación social e voluntariado do Concello de Vedra.
9. Natalia Fernández, Directora Provincial de Voluntariado e Desenvolvemento Local en Cruz Vermella Ourense
10. Cecilia Vázquez, Directora Xeral da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado. Consellería de Política social. Xunta de Galicia.

No Grupo de participación

Os membros do Grupo de representación foron as seguintes institucións:

1. Mundo empresarial. Adaptarse Solucións.
2. Institucións educativas. Universidade. USC.
3. Institucións educativas. IES Carlos Casares (Viana do Bolo).
4. EAV autonómica. EAPN Rede Galega de Loita contra a pobreza.
5. EAV provincial. UDP (Unión Democrática de Pensionistas).
6. EAV local. ASCM (Asociación Sociocultural ASCM).
7. AAPP autonómica. AMTEGA (Axencia para a Modernización tecnolóxica de Galicia)
8. AAPP local. Concello de Vedra.
9. Cruz Vermella.
10. Cáritas.
11. Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.